

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

Europos humanitarinis universitetas
KETINAMOS VYKDYTI STUDIJŲ PROGRAMOS
Tarptautinės teisės ir saugumo studijos
VERTINIMO IŠVADOS

Ekspertų grupė:

1. **Prof. dr. Aurelija Pūraitė (grupės vadovas)**, akademinės bendruomenės atstovė;
2. **Doc. dr. Vygantė Milašiūtė**, akademinės bendruomenės atstovė;
3. **Evaldas Rapolas**, socialinių partnerių atstovas;
4. **Izabela Bartoševič**, studentų atstovė;

Vertinimo koordinatorius – Gustas Straukas.

2022
Vilnius

DUOMENYS APIE PROGRAMĄ

Studijų programos pavadinimas	Tarptautinės teisės ir saugumo studijos
Studijų krypčių grupė (-ės)	Teisė
Studijų kryptis (-ys)	Teisė
Studijų programos rūšis	Universitetinės studijos
Studijų pakopa	Antroji
Studijų forma (trukmė metais)	Nuolatinės (1,5 metai)
Studijų programos apimtis kreditais	90 ECTS
Suteikiamas laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija	Teisės magistro laipsnis

TURINYS

I. IŽANGA	4
II. PROGRAMOS ANALIZĖ	6
3.1. STUDIJŲ TIKSLAI, REZULTATAI IR TURINYS	6
3.2. MOKSLŲ (MENO) IR STUDIJŲ VEIKLOS SĄSAJOS	10
3.3. STUDENTŲ PRIĖMIMAS IR PARAMA	13
3.4. STUDIJAVIMAS, STUDIJŲ PASIEKIMAI IR ABSOLVENTŲ UŽIMTUMAS	15
3.5. DĖSTYTOJAI	18
3.6. STUDIJŲ MATERIALIEJI IŠTEKLIAI	20
3.7. STUDIJŲ KOKYBĖS VALDYMAS IR VIEŠINIMAS	23
III. REKOMENDACIJOS	26
IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS	27

I. IŽANGA

VšĮ Europos humanitarinis universitetas (toliau - EHU) išoriniam ekspertų grupės vertinimui teikė antrosios (magistrantūros) studijų pakopos Studijų krypties grupės "Teisė" Studijų krypties "Teisė" ketinamos vykdyti studijų programos "Tarptautinės teisės ir saugumo studijos" savianalizės dokumentus. EHU – nevalstybinė aukštojo mokslo įstaiga, kuri 1992 m. įsteigta Minske, Baltarusijoje. Per trumpą laiką EHU tapo labiausiai tarptautiniu mastu pripažintu Baltarusijos universitetu humanitarinių ir socialinių mokslų srityje. 2004 m. universitetas Minske buvo priverstas užsidaryti dėl autoritarinio režimo spaudimo. 2005 m. Lietuvos Respublikos Vyriausybė pakvietė EHU atkurti ir tęsti savo veiklą Vilniuje. 2006 m. kovo 10 d. EHU įgijo juridinį viešosios įstaigos - Lietuvos universitetinės aukštosios mokyklos, veiklą vykdančios egzilio sąlygomis, statusą. Šiuo požiūriu EHU skiriasi iš kitų Lietuvos aukštųjų mokyklų: viena vertus, tai yra Lietuvos aukštoji mokykla, veikianti pagal šalyje veikiančius įstatymus, antra vertus – tai universitetas, kurio pagrindinis tikslas yra prisidėti prie akademinės laisvės plėtros Baltarusijoje.

EHU turi beveik 30 metų patirtį vykdamas teisės krypties studijas. Atkūrus universitetą Vilniuje, nuo 2006 - 2007 m. buvo pradėta vykdyti 4 metų trukmės bakalauro Teisės ir 2 metų trukmės magistro Tarptautinės teisės ir Europos Sąjungos teisės studijų programos. Nuo 2013 - 2014 m. m. buvo pradėta vykdyti vientisųjų studijų 5 metų trukmės Tarptautinės teisės ir Europos Sąjungos teisės studijų programa, suteikianti magistro kvalifikacinį laipsnį. Pastaroji yra akredituota iki 2025-07-31. EHU Strateginis komitetas 2020 m. gruodžio 17 d. ir 2021 m. sausio 29 d. priėmė sprendimus parengti ir patvirtinti naujų bakalauro ir magistrantūros teisės studijų krypties programų koncepcijas.

Ketinamą vykdyti teisės magistrantūros programą vertino keturių ekspertų grupė: studentų atstovas, socialinių partnerių atstovas, dviejų aukštųjų mokyklų - akademinės bendruomenės atstovai. Ekspertai atliko pateiktų dokumentų analizę, vyko keli nuotoliniai ekspertų pasitarimai, gegužės mėnesį surengtas nuotolinis vizitas į aukštąją mokyklą, kur susitikta su administracijos, programos rengimo grupės, dėstytojų, materialiujų išteklių, socialinių partnerių grupių atstovais. Iš aukštosios mokyklos papildomai buvo gauti duomenys apie studentams išmokėtas įvairių kategorijų stipendijas. Išorinį vertinimo procesą koordinavo Studijų kokybės vertinimo centras. Pateikdami išvadas ekspertai vadovavosi LR švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. spalio 13 d. įsakymu Nr. Nr. V-1557 "Dėl teisės studijų krypties aprašo patvirtinimo", 2019 m. gruodžio 31 d. Studijų kokybės vertinimo centro direktoriaus įsakymu Nr. Nr. V-149 "Dėl studijų krypties išorinio vertinimo metodikos,

ketinamų vykdyti studijų programų vertinimo metodikos, studijų kryptių išorinio vertinimo plano, ekspertų atrankos aprašo, ekspertų darbo organizavimo aprašo patvirtinimo”, Lietuvos Respublikos Konstitucinio teismo 2008 m. vasario 20 d. Nutarimu Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 4 d. Nutarimu Nr. 1568 “Dėl kvalifikacinių aukštojo teisinio išsilavinimo reikalavimų asmenims, norintiems įstatymų nustatyta tvarka eiti teisėjo pareigas, patvirtinimo“ patvirtintų kvalifikacinių aukštojo teisinio išsilavinimo reikalavimų asmenims, norintiems įstatymų nustatyta tvarka eiti teisėjo pareigas, atitikties Lietuvos Respublikos Teismų įstatymo 51 straipsnio 1 daliai (2002 m. sausio 24 d., 2004 m. gegužės 18 d., 2006 m. birželio 1 d. redakcijos), Lietuvos Respublikos Teismų įstatymo pakeitimo įstatymo įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo 5 straipsnio 1 daliai”, ir kitais aktualiais teisės aktais.

Programos apraše nurodoma, jog programa suteiks dvigubą specializaciją teisės ir saugumo srityse. Tokiu atveju visas ketinamos vykdyti programos aprašas turi atspindėti šį ketinimą teikti dvigubos specializacijos magistro diplomą, tačiau neaišku, kokioje dar kryptyje be teisės ketinama šią programą vykdyti. Tarpkryptinės programos reikalauja, jog programa atitiktų abiejų studijų kryptių reikalavimus. Nėra aišku, koku studijų kryptių klasifikatoriumi remiasi programos rengėjai įvardindami dvi studijų sritis/ kryptis? Jei tai nėra tarpkryptinė programa, tuomet negalima teigti, jog ji suteikia dvigubą specializaciją. Todėl būtina programos aprašą pataisyti, kad jis atitiktų realius programos rengėjų ketinimus.

Programos aprašo rengėjai po ekspertų pastabų atliko programos aprašo taisymus, patikslindami kritinius aprašo aspektus. Po aprašo pakeitimo galima suprasti, jog planuojama vykdyti magistrantūros studijų programa yra teisės kryptyje (aprašo rengėjai netiksliai nurodo, jog programa bus vykdoma tarptautinės viešosios teisės kryptyje, iš tiesų turi būti nurodyta teisės kryptis, tačiau tokį netikslų ir teisinio reguliavimo neatitinkantį terminijos vartojimą ekspertų grupė vertina kaip neesminį programos aprašo trūkumą), o saugumo srities studijos yra papildomas elementas. Atitinkamai buvo pataisyti kai kurių programos dalykų aprašai, tačiau juose vėl neišvengta netikslumų, gramatiškai ir turinio prasme nekokybiško teksto.

II. PROGRAMOS ANALIZĖ

3.1. STUDIJŲ TIKSLAI, REZULTATAI IR TURINYS

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Programos tikslų ir studijų rezultatų atitikties visuomenės ir (ar) darbo rinkos poreikiams (egzilio sąlygomis veikiančiai aukštajai mokyklai netaikoma) įvertinimas.*

EHU šis rodiklis yra netaikomas.

- *Programos tikslų ir studijų rezultatų atitikties institucijos misijai, veiklos tikslams ir strategijai įvertinimas.*

Ketinama vykdyti studijų programa orientuota į Baltarusijos rinką, programos apraše tai aiškiai įvardinta. Absolventai, baigę šias Tarptautinės teisės ir saugumo studijas, turėtų stiprinti Baltarusijos ir regiono valstybių demokratiškumo ir pilietinės visuomenės pagrindus, europinių vertybių pagrindu spręsti iškilusias praktines teises problemas, efektyviai ginti žmogaus teises ir laisves bei teikti pasiūlymus dėl taikos ir saugumo išlaikymo „karštuose“ postsovietiniuose regionuose. Teigiama, kad tai dera su universiteto statute įvardyta misija skatinti pilietinės visuomenės plėtrą ir siekiu pritraukti pilietiniu mąstymu pasižyminčius, europines vertybes ir laisvuosius menus palaikančius bei pasiruošusius aktyviai dalyvauti universiteto bei absolventų tinklo veikloje studentus iš Baltarusijos ir viso regiono.

- *Programos atitikties teisės aktų reikalavimams įvertinimas.*

Programa parengta vadovaujantis reikiama Lietuvos Respublikos teisės aktais, taip pat tarptautiniais dokumentais: Bolonijos proceso deklaracija „Europos aukštojo mokslo erdvė“, 2014 m. „ECTS naudotojo vadovu“ (angl. ECTS user guide), „Europos švietimo struktūrų suderinamumu“ (angl. Tuning Educational Structures in Europe), 2015 m. „Kokybės užtikrinimo Europos aukštojo mokslo erdvėje standartais ir gairėmis“ (angl. Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG)).

Savianalizėje nurodoma, jog programoje bus studijuojami dviejų sričių studijų dalykai - tarptautinio teisinio reguliavimo ir tarptautinio saugumo, todėl studijų programa turi suteikti studentams tarpdisciplinines kompetencijas, reikalingas tarptautinės teisės ir saugumo srityje. Būtent dėl to yra neaišku, ar ketinama vykdyti studijų programa yra tarpkryptinė, ar

tarptautinio saugumo elementas joje yra tik papildantis teisės krypties studijas. Kadangi vertinant savianalizės dokumentus, ypač ketinamos vykdyti programos aprašą liko neaišku dėl programos tarpkryptiškumo, negalima pilnai įvertinti, kiek programa atitinka teisės aktų reikalavimus.

- *Programos studijų tikslų, studijų rezultatų, mokymo (-si) ir vertinimo metodų suderinamumo įvertinimas.*

Rodiklio analizė, ekspertų vertinimas

Tačiau savianalizės teiginys, kad programoje yra integruojama teisės mokslo sąveika su politikos ir filosofijos mokslais, nes studijų dalykas „Tarptautinės teisės filosofija ir metodika“ integruoja teisės ir filosofijos žinias, kelia tam tikrų abejonių, nes bendrosios teisės filosofijos temos yra apimamos, bet nei tarptautinės teisės filosofijos specifikai, nei tarptautinio saugumo reguliavimo dalyko filosofijai pakankamai dėmesio neskiriama.

Savianalizėje nurodoma, kad “Tarptautinės teisės ir saugumo studijos yra unikali magistrantūros programa turinti **dvigubą specializaciją** teisės ir saugumo klausimuose”. Tokiu atveju visas ketinamos vykdyti programos aprašas turi atspindėti šį ketinimą teikti dvigubos specializacijos magistro diplomą, tačiau neaišku, kokioje dar kryptyje be teisės ketinama šią programą vykdyti (politikos mokslai, visuomenės saugumas?). Tarpkryptinės programos reikalauja, jog programa atitiktų abiejų studijų kryptių reikalavimus. Kokiu studijų kryptių klasifikatoriumi remiasi programos rengėjai įvardindami dvi studijų sritis (kryptis?)? Jei tai nėra tarpkryptinė programa, tuomet negalima teigti, jog ji suteikia dvigubą specializaciją. Ekspertų susitikime su dėstytojais pastarieji į šį klausimą negalėjo atsakyti, o susitikime su programos aprašo rengėjų grupe buvo gautas paaiškinimas, jog iš tikro nėra ketinimo vykdyti dvigubos specializacijos programą, o programos apraše yra nekorektiškai vartojami terminai, galbūt tai susiję su aprašo vertimu (originaliai aprašas parengtas anglų kalba). Taigi susitikimo metu išreikšti programos aprašo rengėjų ketinimai nesutampa su ketinamos vykdyti programos apraše pateikta informacija, todėl programos aprašas privalo būti koreguojamas.

- *Programos dalykų (modulių) visumos, užtikrinančios studento nuoseklių kompetencijų ugdymą(-si) įvertinimas.*

Nėra aišku, kokia programa (tarpkryptinė (ir jei taip - kokių krypčių) ar tik teisės krypties) yra teikiama vertinimui, todėl nėra galimybių įvertinti, ar programos dalykai užtikrina tam tikrų kompetencijų ugdymą.

Kokioje kryptyje programa būtų teikiama vertinimui, dalykų aprašuose atkreiptinas dėmesys į literatūros sąrašus, siūloma pateikti studentams bent privalomos literatūros sąrašė kuo naujesnę literatūrą, vengti literatūros, parašytos seniau nei prieš dešimt metų, nes ypač kalbant apie tarptautinio saugumo sritį, senesnė literatūra, išskyrus retas chrestomatines išimtis, yra mažai aktuali.

Atkreiptinas dėmesys, jog kai kurie programos apraše pristatytų dalykų pavadinimai yra vartojami dviprasmiškai. Taip pat atkreiptinas dėmesys, jog kai kurie studijų dalykai šioje programoje yra siauri, dalykų aprašuose nurodytos tik keturios ar penkios temos, kai kurios temos kelia abejonių dėl dalyko tikslų išpildymo ir studentų atitinkamų kompetencijų pasiekimo, kai kurių studijų dalykų temos kartojasi, kai kurie dalykai ir jų tematinis turinys kelia abejonių dėl jų būtino šioje programoje (pavyzdžiui, „Tvarus tarptautinių įsipareigojimų vystymas ir įgyvendinimas“). Abejonių kelia ir dalykų temų formuluotės, netiksli jose vartojama teisinė terminija (tarkime, dalyko „Tarptautinio saugumo sistemos ir modeliai“ temos „Regioninės sistemos ir modeliai, ne vakarietiškas požiūris“; „Amerikos sistema“). Kai kurių programos dalykų aprašuose nurodyti studijų dalyko rezultatai (siekiniai) yra neaiškūs ir prasminiu požiūriui bereikšmiai ar net klaidinantys (pavyzdžiui, studijų dalyko „Jungtinių Tautų teisės ir praktika“ siekiniai: „Geba taikyti pozityvizmą kaip teisinių žinių metodą, normatyvinį metodą, prigimtinės teisės metodą, tarptautinio teisinio proceso metodą, kritinį metodą, teisinį realizmą, rengiant tarptautinius dokumentus“, „Geba spręsti hipotetinius atvejus, parodančius suvokimą pagrindinių doktrininų požiūrių į tarptautinę teisę ir nacionalinę teisę, apie valstybingumo ir valstybės atsakomybės sąveiką, remiantis JT organizacijų teisėsaugos praktika“). Nėra aišku kokia apie kokią teisėsaugos praktika, vykdoma JTO, yra minima?

- *Galimybių studijuojantiems individualizuoti programos struktūrą atsižvelgiant į asmeninius mokymosi tikslus bei numatytus studijų rezultatus įvertinimas.*

Programa sudaro galimybes studentams individualizuoti savo studijas, siūlydama alternatyviai pasirenkamų teisės ir ne teisės krypties dalykų I - ams ir II - ams semestruose. Be to, yra galimybė pagal Erasmus + mainų programą išvykti studijuoti į kitus universitetus (universitetas turi didelį partnerinių universitetų tinklą) bei individualaus studijų plano sudarymo atsižvelgiant į individualius poreikius galimybė.

Pagrindiniai srities išskirtinumai:

1. Tarptautinio saugumo studijos šiuolaikiniame geopolitiniame kontekste yra itin aktualios.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Yra neaišku, ar ketinama vykdyti studijų programa yra tarpkryptinė, ar tarptautinio saugumo elementas joje yra tik papildantis teisės krypties studijas. Kadangi vertinant savianalizės dokumentus, ypač ketinamos vykdyti programos aprašą liko neaišku dėl programos tarpkryptiškumo, negalima pilnai įvertinti, kiek programa atitinka teisės aktų reikalavimus.
2. Programos rengėjai nurodo, jog Tarptautinės teisės ir saugumo studijos yra magistrantūros programa, suteikianti dvigubą specializaciją teisės ir saugumo srityse. Tokiu atveju visas ketinamos vykdyti programos aprašas turi atspindėti šį ketinimą teikti dvigubos specializacijos magistro diplomą, tačiau neaišku, kokioje dar kryptyje be teisės (aprašė lygiavertiškai vartojamos sąvokos kryptis ir sritis) ketinama šią programą vykdyti. Tarpkryptinės programos reikalauja, jog programa atitiktų abiejų studijų kryptių reikalavimus. Jei tai nėra tarpkryptinė programa, tuomet negalima teigti, jog ji suteikia dvigubą specializaciją. Šis programos apraše esantis dviprasmiškumas neleidžia vertinti programos tikslų, atitikties teisės aktų reikalavimams,
3. Dalykų aprašai parengti nekokybiškai, nekorektiškai ir neprofesionaliai vartojamos teisinės sąvokos, terminai, kai kurių dalykų turinys yra per siauras.

Pataisymai, atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas (pildoma tuo atveju, jeigu ekspertai teikė siūlymą programą taisyti per 10 d.)

Aprašoma, kaip programos rengėjai įgyvendino ekspertų 10 d. laikotarpio rekomendacijas, pateikiamas ekspertinis atliktų pataisymų vertinimas.

Programos rengėjai iš dalies atsižvelgė į ekspertų grupės pastabas, patikslindami, jog ketinama vykdyti magistrantūros studijų programa yra tarptautinės viešosios teisės kryptyje. Atkreiptinas dėmesys, jog programos rengėjai turėjo nurodyti teisės kryptį (ekspertų grupė būtent taip suprato programos rengėjų atliktus programos aprašo pakeitimus) kaip tą, kurioje ketinama vykdyti programą. Tokį netikslų ir teisinio reguliavimo neatitinkantį terminijos vartojimą ekspertų grupė vertina kaip neesminį trūkumą, nes programos rengėjų ketinimai yra aiškūs nepaisant netinkamo terminų vartojimo. Programos aprašo rengėjai aprašo pataisymuose nurodo, jog "Programa konstruojama orientuojantis į dvi temines sritis:

tarptautinės viešosios teisės ir saugumo teisės. [...] Tarptautinės teisės ir saugumo studijos yra unikali magistrantūros programa orientuota į tarptautinės viešosios teisės specializaciją (teisės ir saugumo teisinio reguliavimo srityje)”. Ekspertų grupei kilusios abejonės dėl programos tarpkryptiškumo yra išsklaidytos, programos rengėjai patikslino, jog tarptautinio saugumo elementas programoje yra tik papildantis teisės krypties studijas. Tačiau netikslūs terminų vartojimas, taip pat nepilnai pakoreguoti programos dalykų aprašai leidžia ekspertų grupei pakeisti šio kriterijaus įvertinimą tik vienu balu.

3.2. MOKSLO (MENO) IR STUDIJŲ VEIKLOS SĄSAJOS

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Aukštosios mokyklos vykdomos mokslo (meno) veiklos lygio pakankamumo su studijų kryptimi susijusioje mokslo (meno) kryptyje įvertinimas.*

Rodiklio analizė ir ekspertų vertinimas

Universiteto vykdomi moksliniai tyrimai teisės srityje aprašyti pakankamai. Apie tai galima spręsti pagal mokslininkų, kurie planuojami kviešti dėstyti, mokslinį įdirbį, publikacijas ir kitus mokslo veiklos rezultatus. Tačiau atkreipiamas dėmesys, kad pagrindinė universiteto mokslinė veikla yra konstitucinės teisės ir žmogaus teisių teisės srityje, šios ketinamos vykdyti programos vienas iš elementų - saugumo tematika - yra gana negausiai analizuojama programą įgyvendinsiančių dėstytojų mokslo darbuose. Savianalizėje kaip programos stiprybė minima mokslo ir praktikos sinergija, kuriai prielaidas sudaro tai, kad dėstytojai kartu yra ir praktikai, turintys tiek darbo skirtingose nacionalinėse teisės sistemose, tiek ir patirties tarptautinėje erdvėje. Vis dėlto tai, kad dėstytojai turi praktinio darbo patirties, neįrodo nei jų mokslinės kompetencijos, nei produktyvumo, nors galimai rodo esamą potencialą praktinę patirtį įveikinti moksle. Taip pat neaišku, kaip praktinė patirtis privačiame sektoriuje ar nevyriausybinėse organizacijose gali prisidėti prie mokslo plėtojimo saugumo tematikoje.

Savianalizėje nurodoma, kad EHU tyrėjai, tiesiogiai susiję su ketinama vykdyti programa, vidutiniškai publikuoja 4-5 publikacijas, tačiau nenurodyta, kokio lygio tai yra publikacijos, kuriose srityse (ypač svarbu, kai dėstytojas dėsto 4 ar 5 dalykus, įskaitant ir kitas EHU bakalauro ir magistrantūros programas), ir, be to, beveik kasmet teisės krypties mokslininkai publikuoja bent po vieną mokslo monografiją ar jos dalį, tačiau neminima, kokiose pripažintose ar nepripažintose leidyklose publikuojamos šios monografijos. Susitikime su dėstytojais

dėstytojai patikslino, jog kasmet publikuojamų straipsnių skaičius yra mažesnis. Šių straipsnių ir monografijų ar jų dalių sąsaja su programos specializacija nėra nurodoma. Tik kviestiniai ketinamos vykdyti programos dėstytojai turi publikacijų srityse, susijusiose su saugumo tematika.

Kaip teigiamą dalyką reikėtų vertinti tai, kad dėstyti programos dalykus kviečiami pripažinti šios teisės srities mokslininkai, paskelbę svarbių publikacijų, nors šios publikacijos ir nėra priskiriamos EHU.

Apraše nurodoma, jog paskutiniaisiais metais pastebimas leidinių, išleistų pripažintose leidyklose anglų, lenkų kalbomis, parašytų programos dėstytojų, skaičiaus išaugimas, tačiau analizuojant programoje dėstysiančių dėstytojų gyvenimo aprašymus atkreiptinas dėmesys, jog šioje programoje vyrauja kviestiniai dėstytojai, taigi jų publikacijos, nors naudingos šioms studijoms, negali būti laikomos EHU priskirtina mokslinė produkcija.

- *Studijų turinio susiejimo su naujausiais mokslo, meno ir technologijų pasiekimais įvertinimas.*

Rodiklio analizė ir ekspertų vertinimas

Savianalizėje aprašant studijų turinio sąsajas su naujausiais mokslo pasiekimais yra minimas Konstitucionalizmo ir žmogaus teisių centras, tačiau nėra visiškai atskleistos universiteto ir šio centro sąsajos. Yra neaiškus programoje dirbsiančių dėstytojų ryšys su šiuo centru, dėstytojų įsipareigojimai vykdyti šio centro plėtojamas veiklas ir t.t. Be to, tiek apraše, tiek susitikimo metu buvo akcentuota šio centro vykdoma praktinė veikla: teisinė pagalba, peticijų rengimas tarptautinėms institucijoms - todėl nėra aišku, kiek šis centras vykdo mokslinę ir leidybos veiklą, kiek yra gyvybinga mokslinio žurnalo arba analitinių darbų serijos iniciatyva. Savianalizėje aprašant centro veiklą nurodoma, jog centro mokslininkų tyrimų prioritetai yra orientuoti į konstitucionalizmo (įskaitant Europos konstitucionalizmą), žmogaus teisių (visų pirma, Baltarusijoje) problemas, žmogaus teisių ugdymą, tarptautinius žmogaus teisių standartus. Šios kryptys yra tik vienu aspektu (žmogaus teisių apsauga) susijusios su saugumo tyrimais ir itin plačia saugumo tematika. Pažymėtina ir tai, kad esant neaiškumui dėl ketinamos vykdyti programos tarpkryptiškumo, EHU mokslininkų vykdomų saugumo tyrimų poreikis gali būti dar didesnis.

Centras įvardijamas kaip pagrindinė EHU platforma mokslinės veiklos ir programos turinio sąsajoms su naujausiais mokslo ir technologijų pasiekimais įgyvendinti. Tačiau centro veikla orientuota į Baltarusijos teisinės sistemos pokyčius, o dauguma ketinamos vykdyti

programos dėstytojų yra kviestiniai dėstytojai, kurių mokslinių interesų sritys nėra susijusios su Baltarusijos teisine sistema ir vykstančiais procesais.

Aprašant studijų turinio sąsajas su naujausiais technologiniais laimėjimais, savianalizėje nurodoma, jog teisės studijų ir informacinių technologijų ryšį tikimasi sustiprinti 2022 m. bendradarbiaujant su informacinių technologijų įmone EPAM ir Universitete įsteigus Akademinį informacinių technologijų departamentą. Plačiau apie bendradarbiavimo esmę ir naudą ar naujai steigiamo universiteto padalinio veiklos poveikį konkrečiai šiai programai visiškai neminima.

Pagrindiniai srities išskirtinumai:

1. Aukštas universiteto vykdomų mokslinių tyrimų ir dirbančių mokslininkų konstitucinės teisės ir žmogaus teisių teisės srityje lygmuo.
2. Kviestiniai dėstytojai turi didelį ir įvairiapusį mokslinį įdirbį tarptautinės teisės srityje.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Ribotas vykdomų mokslinių tyrimų lygmuo programos specializacijos srityje.
2. Programoje akcentuojamas tarptautinės teisės ir žmogaus teisių apsaugos aspektas, tačiau mažai dėmesio skiriama saugumo tematikos mokslinei analizei, neaišku, kaip šis programos komponentas siejamas su naujausiais mokslo ir technikos laimėjimais.
3. Neatskleista programoje dėstysiančių dėstytojų (ypač ne kviestinių) mokslinė kompetencija saugumo tyrimų tematikoje.

Pataisymai, atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas (pildoma tuo atveju, jeigu ekspertai teikė siūlymą programą taisyti per 10 d.)

Aprašoma, kaip programos rengėjai įgyvendino ekspertų 10 d. laikotarpio rekomendacijas, pateikiamas ekspertinis atliktų pataisymų vertinimas.

Programos aprašo rengėjai iš dalies pakeitė programos aprašą, patikslindami programoje dėstysiančių dėstytojų kompetencijas šios krypties tyrimuose. Ne visuose dalykuose aprašuose patikslinta mokslinė literatūra. Liko neatskleista programoje dėstysiančių dėstytojų mokslinė kompetencija saugumo tyrimų tematikoje (kuriai skiriamas didelis dėmesys programos apraše, nepaisant to, kad ketinama vykdyti studijų programa teisės kryptyje). Dėl šių priežasčių ekspertų grupė nutarė pakeisti šio kriterijaus įvertinimą tik vienu balu.

3.3. STUDENTŲ PRIĖMIMAS IR PARAMA

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Studentų atrankos ir priėmimo kriterijų ir proceso tinkamumo ir viešumo įvertinimas.*

Rodiklio analizė, ekspertų vertinimas

Priėmimas yra vykdomas per Aukštąją mokyklą, remiantis universiteto antrosios pakopos studijų taisyklėmis, kurios yra atnaujinamos rektoriaus įsakymų kiekvienais metais. Priimtos naujos taisyklės yra viešinamos universiteto elektroniniame puslapyje. Priimant studentą, vykdoma 5 etapų priėmimo procedūra. Stojimo konkurse gali dalyvauti asmenys, kurie turi aukštosios mokyklos bakalauro studijų diplomą bei turintys anglų kalbos B2 lygį. Pirmenybę stojant teikiama turintiems aukščiausią balą. Dalykinė komisija turi pateikti atsakymą ar rekomenduoja priimti studentą, ar nerekomenduoja. Pateikus neigiamą atsakymą, studentas turi teisę pateikti apeliaciją per 3 d.d.

- *Užsienyje įgytų kvalifikacijų, dalinių studijų ir ankstesnio neformalaus ir savaiminio mokymosi pripažinimo tvarkos ir jos taikymo įvertinimas.*

Rodiklio analizė, ekspertų vertinimas

Vadovaujantis "Institucinėmis priėmimo į Europos Humanitarinio Universiteto antrosios pakopos studijas taisyklėmis" asmenys, įgiję aukštąjį išsilavinimą už Lietuvos Respublikos ribų, įstatymų nustatyta tvarka privalo atlikti ne Lietuvos Respublikoje įgyto išsilavinimo pripažinimo procedūrą.

- *Studentams teikiamos akademinės, finansinės, socialinės, psichologinės ir asmeninės paramos tinkamumo, pakankamumo ir veiksmingumo įvertinimas.*

Rodiklio analizė, ekspertų vertinimas

Aukštosios mokyklos finansinė parama yra labai įvairi, tai: a) grantas mokesčiui už studijas padengti studijų išlaidas arba jos dalį (50% arba 100%), grantą galima gauti pateikus

kompetencijų aplanką; b) skatinamoji stipendija; c) vardinės stipendijos V. Furs (2000 €), A. Lobko; d) socialinė stipendija (123€ per mėnesį); e) skubios paramos stipendija; f) Friends of EHU bei alumnų stipendijos. Taip pat skiriamos kitos paramos: dalyvauti mokslo renginiuose (iki 300 € per semestrą), tiriamiems projektams. Programos aprašo 3.2. poskyryje aprašant studentų paramos sistemą minima mentorystės programos, tačiau nedetalizuojama, kaip šios programos integruotos į studijų procesą ir paramos studentams sistemą, kas yra mentoriai, kokia veikla jie užsiima, kokių pagrindų, ir pan. Susitikime su aukštosios mokyklos administracija buvo paaiškinta, jog mentoriais yra aukštesniųjų kursų studentai žemesniųjų kursų studentams, tai yra gana originali studentų paramos forma, todėl buvo galima labiau detalizuoti programos apraše.

Socialinė ir organizacinė parama EHU yra teikiama keliais būdais, per studentų atstovybę ir studentų reikalų tarnybą. Taip pat aukštojo mokykla yra sudariusi sutartį su šeimos gydytojo klinika, kur studentai gali apsilankyti. Taipogi universitetas randasi Vilniaus centre, todėl yra sudaromi sąrašai, kur galėtų apsilankyti studentai, autobusų maršrutai, kur galima pigiau papietauti ir kita svarbi informacija. Aukštosios mokyklos studentų atstovybė yra Lietuvos studentų sąjungos narė, aktyviai veikia, atstovauja studentų interesus bei teises.

Psichologinė pagalba EHU universitete yra teikiama nuotoliniu būdu ir tiesioginio kontakto būdu: studentas gali pasirinkti jam patogų būdą atlikti konsultacinį seansą su psichologu. Prireikus studentas psichoterapinės ar psichiatrinės pagalbos gali kreiptis į Fama Bona kliniką, su kuria universitetas yra sudaręs sutartį ir konsultacijos EHU studentams yra teikiamos nemokamai.

Įtraukusis ugdymas yra šiuo metu labai aktuali socialinės dimensijos tema, ypač pagalba negaliai turintiems asmenims. Iš aprašo negalima suprasti, kaip tokia parama teikiama, nes tiesiog minima stipendija asmenims su negalia (160 € per mėnesį). Tačiau pokalbio su aukštosios mokyklos administracija metu buvo pristatyti kiti būdai integruoti studentus, turinčius negalią, kuomet vykdomos specializuotos veiklos šiems studentams bei užtikrinamas įtraukusis ugdymas ir studijų pritaikymas individualiems poreikiams.

Savianalizės dokumentuose paminėta, jog studentai iš Baltarusijos, Ukrainos, Armėnijos, Azerbaidžano, Sakartvelo, Moldovos, Kinijos, Japonijos ir Pietų Korėjos galės pretenduoti į paramą studijoms pagal Švietimo mainų paramos fondo nuostatas paramai užsienio šalių piliečių studijoms antrosios pakopos nuolatinės studijų formos studijų programose Lietuvos aukštosiose mokyklose, dengiančios visą studijų kainą neviršijant nustatytos maksimalios sumos, ir į stipendiją (390 Eur per mėnesį) visam studijų laikotarpiui. Tačiau nėra informacijos ar studentams yra teikiamos nuolaidos pvz. su LSP ar ISIC kortelė.

- *Informacijos apie studijas ir studentų konsultavimo pakankamumo įvertinimas.*

Rodiklio analizė, ekspertų vertinimas

Paramą sudaro: tiesioginės ir netiesioginės konsultacijos, informavimas tinklalapyje, virtualioje mokymosi aplinkoje „Moodle“. Konsultacijos vykdomos dėl studijų proceso, studijų nutraukimo ir atnaujinimo, akademinų atostogų, studijų pritaikymas individualiems poreikiams, mokesčio už studijas, finansinę paramą ir kitais su studijomis susijusiais klausimais. Galima konstatuoti, jog institucinė informacinė parama studentams ir jų konsultavimas įvairiuose aukštosios mokyklos padaliniuose yra pakankama.

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

1. Socialinei ir organizacinei pagalbai yra gerai pasiruošta ir ji yra kokybiškai teikiama tiek universiteto, tiek ir studentų atstovybės.
2. Šiuo laikotarpiu labai svarbi psichologinė pagalba studentams, taip pat labai pravartu, kad studentai konsultacijose gali dalyvauti gyvai ir nuotoliniu būdu.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Trūksta informacijos, kaip dirbama su studentais, turinčiais negalią, kokiais būdais yra teikiama specialioji pagalba: ar skiriamos papildomos konsultacijos, galbūt suteikiama daugiau laiko egzamino metu, ir pan.
2. Nepateikta informacija ar studentams yra teikiamos nuolaidos pvz. su LSP ar ISIC kortelėmis.

Pataisymai, atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas (pildoma tuo atveju, jeigu ekspertai teikė siūlymą programą taisyti per 10 d.)

Aprašoma, kaip programos rengėjai įgyvendino ekspertų 10 d. laikotarpio rekomendacijas, pateikiamas ekspertinis atliktų pataisymų vertinimas.

3.4. STUDIJAVIMAS, STUDIJŲ PASIEKIMAI IR ABSOLVENTŲ UŽIMTUMAS

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Mokymo ir mokymosi proceso, leidžiančio atsižvelgti į studijuojančiųjų poreikius ir įgalinančių juos pasiekti numatytus studijų rezultatus, įvertinimas.*

Rodiklio analizė, ekspertų vertinimas

Savianalizėje nurodoma, kad „EHU studijos, įskaitant ir teisės krypties, yra grindžiamos humanistinėmis nuostatomis, skatinant asmenį būti aktyviu, savarankišku ir atsakingu už savo pasiekimus studijų proceso dalyviu“. Numatomi labai įvairūs studijų metodai, apimantys mokslinės literatūros analizę, teisminių procesų rekonstrukciją ir vaidmenų atlikimą, praktinių dokumentų tarptautinėms institucijoms rengimą, derinamas individualus ir grupinis darbas. Manytina, kad tokia studijų metodų įvairovė sudaro prielaidas parinkti tinkamą metodą atsižvelgiant į konkrečių studijuojančiųjų poreikius. Be to, šių metodų visuma sudaro prielaidas ugdyti teisininko darbui reikalingus įgūdžius. Tačiau atsižvelgiant į tai, kad nėra aiškų programos tarpkryptiškumo aspektas, negalima pilnai įvertinti, ar visi studijų rezultatai gali būti pasiekti.

Savianalizės dokumentuose - programos apraše nurodyta, jog studijų programoje numatomų studentų pasiekimų vertinimas yra integruota studijų proceso dalis, grindžiama aktyvia vertintojo ir vertinamojo sąveika, kuria yra siekiama ne tik įvertinti besimokančiojo žinias ir gebėjimus, bet ir padėti atrasti stipriąsias ir tobulintinas savo puses, studijų pasiekimai vertinami tarpinių atsiskaitymų ir egzamino (užduoties raštu, darbo gynimo ir pan.) būdu. Tačiau programos dalykų aprašuose didžiosios dalies dalykų galutinis įvertinimas yra numatytas egzaminas, kurio forma - testas (atviro ir uždaro tipo klausimai). Metodologiniu požiūriu testas mažiausiai padeda pasiekti individualių tikslų, nurodytų programos apraše, todėl ekspertų grupė siūlo testus keisti kitokia egzaminavimo forma, labiau įgalinančia suvokti ar įgauti pasiekimai atitinka bendrus visiems besimokantiesiems būtinus pasiekti studijų rezultatus. EHU patikslino, kad tik du šios programos studijų dalykai vertinami bus testo forma, tačiau ekspertai mano, kad vis tik testo laikymas egzamino metu yra negeriausias būdas įvertinti studento pasiekimus.

- *Sąlygų, užtikrinančių galimybes studijuoti socialiai pažeidžiamoms grupėms bei studentams su specialiaisiais poreikiais, įvertinimas.*

Rodiklio analizė, ekspertų vertinimas

Socialiai pažeidžiamų grupių galimybę studijuoti didina numatoma stipendijų ir atleidimo nuo studijų mokesčio sistema. Studentams su specialiaisiais poreikiais yra pritaikytos universiteto patalpos - užtikrinamas fizinis prieinamumas, ir studijų šaltiniai - informacinis

prieinamumas. Be to, studijų prieinamumą didina tai, kad užtikrinamas studijų proceso lankstumas ir individualizavimas suteikiant galimybę studentams studijuoti individualiai vadovaujantis EHU Studijų pagal individualų studijų planą nuostatais. Informacija socialiai pažeidžiamoms grupėms bei studentams su specialiaisiais poreikiais yra pateikta EHU informaciniuose leidiniuose.

- *Akademinio sąžiningumo, tolerancijos ir nediskriminavimo užtikrinimo politikos įgyvendinimo įvertinimas.*

Rodiklio analizė, ekspertų vertinimas

EHU užtikrina nediskriminacinį studijų ir mokslinių tyrimų vykdymą, nurodytą Akademinės etikos kodekse. Lygios galimybės universitete yra užtikrinamos vadovaujantis EHU Lygių galimybių politika ir jos įgyvendinimo programa. Ji įgyvendinama vadovaujantis Lietuvos Respublikos lygių galimybių teisės aktų ir rekomendacijų.

EHU turi Akademinės etikos kodeksą, komisiją, jos darbo reglamentą. Biblioteka rengia mokymus apie rengiamų darbų savarankiškumo reikalavimus, korektišką citavimą ir pan. Studijuojančiųjų darbo savarankiškumą vertina dėstytojai. Be to, plagiato (tekstų sutapties) nustatymui naudojama programinė įranga.

- *Apeliacijų, skundų dėl studijų proceso teikimo ir nagrinėjimo procedūrų taikymo efektyvumo krypties studijose įvertinimas.*

Rodiklio analizė, ekspertų vertinimas

Savianalizėje nurodoma, kad su vertinimu nesutinkantys studentai per tris dienas (ekspertų grupė siūlo patikslinti, jog per tris darbo dienas) po įvertinimo paskelbimo gali teikti apeliaciją Apeliacinei komisijai, kurią suformuoja akademinio departamento vadovas iš dėstytojų ir studentų atstovų - iš viso ne mažiau kaip 3 nariai. Komisija pateikia išvadą dėl apeliacijos per tris dienas. Kol studijų programa nevykdoma, vertinti šios sistemos efektyvumą galima tik teoriškai ir atsižvelgiant į apeliacijų nagrinėjimo patirtį EHU vykdant kitas studijų programas. Kaip nurodė EHU atstovai, apeliacijos praktiškai teikiamos gana retai, ne kiekvieną semestrą, nors studentai yra socialiai aktyvūs ir plačiai naudojami galimybe kelti įvairius klausimus. Pagal turimus duomenis, apeliacijų nagrinėjimo sistema yra tinkama ir pakankama.

Skundų dėl studijų proceso klausimas savianalizėje atskirai neaptariamas. Šiuo požiūriu yra svarbus iš dalies susijęs dalykas, būtent tai, kad EHU yra reguliariai vykdomos studentų apklausos apie studijas ir pasitenkinimą studijomis, taigi studentams svarbūs klausimai ar probleminiai aspektai gali būti iškelti. Pažymėtina, jo programos savianalizėje 7.2 poskyryje kaip kokybės užtikrinimo dalis nurodoma „Studentų apklausa“ ir „Studentų nuomonės apklausa“, tačiau nėra detaliau paaiškinama, kuo šios apklausos skiriasi, kada yra naudojamos. Susitikime su administracija buvo gauti atitinkami paaiškinimai, tačiau programos apraše aiškumo trūksta.

Pagrindiniai srities išskirtinumai:

1. Daugiakalbiškumo ir daugiakultūriškumo tikslas.
2. Integruotos teisės ir saugumo tematikos žinios.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Neaiški pozicija dėl studijų proceso dalies vykdymo baltarusių kalba.
2. Neaiški bendroji skundų dėl studijų proceso teikimo ir nagrinėjimo tvarka.
3. Nevisiškai aiškios būtent šios programos absolventų perspektyvos ir įsidarbinimo galimybės socialinių partnerių institucijose.

Pataisymai, atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas (pildoma tuo atveju, jeigu ekspertai teikė siūlymą programą taisyti per 10 d.)

Aprašoma, kaip programos rengėjai įgyvendino ekspertų 10 d. laikotarpio rekomendacijas, pateikiamas ekspertinis atliktų pataisymų vertinimas.

Programos aprašo rengėjai nepatiksino, kokiose srityse bus įmanomas studentų užimtumas ir būtent šios programos absolventų perspektyvos ir įsidarbinimo galimybės socialinių partnerių institucijose. Ši programos aprašo dalis yra nepatikslinga, socialiniai partneriai negalėjo konkretizuoti, dėl kokių konkrečiai kompetencijų šios programos absolventai bus vertinami kaip pageidaujami darbuotojai, todėl ekspertų grupė šio kriterijaus įvertinimą paliko nepakeistą.

3.5. DĖSTYTOJAI

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Programoje dirbančių dėstytojų skaičiaus, kvalifikacijos ir kompetencijos (mokslinės, didaktinės, profesinės) pakankamumo studijų rezultatams pasiekti įvertinimas.*

Rodiklio analizė, ekspertų vertinimas

Tarptautinės teisės ir saugumo studijų magistro programą vykdys 11 dėstytojų, 9 iš jų (82 proc.) turi mokslinį laipsnį socialinių mokslų srityje; 6 dėstytojai dėstys teisės krypties studijų dalykus, visi turi mokslinį laipsnį teisės mokslų kryptyje. Iš viso Tarptautinės teisės ir saugumo studijų magistro programą įgyvendins 4 profesoriai, 5 docentai, 2 lektoriai. Visi teisės krypties studijų dalykus dėstys dėstytojai, turintys mokslinį laipsnį teisės mokslų kryptyje, iš jų 4 dėstytojai, t.y. 67 % yra profesoriai, kurie dėstys didžiąją dalį apimties studijų krypties dalykų ir vadovaus studentų magistro baigiamiesiems darbams. Šiuo požiūriu ketinamos vykdyti Tarptautinės teisės ir saugumo studijų magistro programos dėstytojų sudėtis atitinka teisės aktų reikalavimus, keliamus teisės krypties studijoms. Tačiau atsižvelgiant į tai, jog nėra aišku, ar ketinama vykdyti studijų programa yra tarpkryptinė, lieka abejonių dėl dėstytojų, susijusių su saugumo kryptimi, įtraukimu į programos vykdymą.

Analizuojant programą vykdysiančių dėstytojų gyvenimo aprašymus, akivaizdu, jog mokslinė, profesinė, pedagoginė dėstytojų patirtis ir potencialas yra šios programos stiprioji pusė ir gali užtikrinti studijų rezultatų pasiekiamumą, jei programa bus vykdoma teisės kryptyje, o saugumo tematika bus papildoma interesų sritis.

Susijęs su analizuojama sritimi dėstytojų mokslinės kompetencijos klausimas. Kaip jau minėta, programos aprašo 2.1. poskyryje yra nurodyta, jog beveik kasmet teisės krypties mokslininkai publikuoja bent po vieną mokslo monografiją ar jos dalį, tačiau neminima, kokiose leidyklose publikuojamos šios monografijos (ar pripažintose, ar ne), tame pačiame poskyryje yra nurodyta, jog EHU tyrėjai, tiesiogiai susiję su ketinama vykdyti programa, vidutiniškai publikuoja 4-5 publikacijas, tačiau nenurodyta, kokio lygio tai yra publikacijos, kuriose srityse (ypač jei dėstytojas dėsto 4 ar 5 dalykus). Nuotolinio vizito metu dėstytojai patikslino, jog kasmet publikuojamų straipsnių skaičius yra mažesnis.

- *Sąlygų dėstytojų kompetencijoms tobulinti įvertinimas.*

Rodiklio analizė, ekspertų vertinimas

Ketinamos vykdyti studijų programos apraše detalai aprašyta pedagoginio personalo kompetencijų tobulinimo sistema ir ją sudarantys komponentai. Ypač akcentuojamas dėmesys dėstymo kokybei ir studijų rezultatų pasiekimams, orientuota į inovatyvių dėstymo metodų taikymo populiarinimą orientuota dėstytojų kompetencijų tobulinimo sistema, o studijų

rezultatai šioje sistemoje, kaip nurodyta programos apraše, yra pagrindinė studijų programų ir jų įgyvendinimo kokybės vertinimo dalis. Tačiau pastebėtina, jog visiškai nėra aišku bei apraše nedetalizuojama ir nenurodoma, kokiais kriterijais remiantis yra vertinama, kaip dėstytoji pavyko inovatyviais ir į studentą orientuotais dėstytojų metodais pasiekti studijų rezultatus. Ekspertų grupė mano, kad gal jų siekti pirmiausia turėtų studentai? Nesant aiškių vertinamųjų pasiekimų ir kompetencijų kriterijų, nepateikus konkrečių pavyzdžių, kompetencijų tobulinimo sistema atrodo tik teorine galimybe.

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

1. Dėstytojų skaičiaus, kvalifikacijos ir kompetencijos požiūriu ketinama vykdyti studijų programa atitinka keliamus teisės aktų reikalavimus.
2. Programą įgyvendinsiančių dėstytojų mokslinė, profesinė ir pedagoginė kompetencija įgalina maksimaliai siekti programos tikslų.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Neaiški ir nepakankamai detalizuota dėstytojų kompetencijų tobulinimo sistema, ypač neaišku, kokiais kriterijais remiantis vertinamas dėstytojų kompetencijos augimas siekiant studijų programos tikslų inovatyviais ir į studentą orientuotais dėstytojų metodais.
2. Ketinamoje vykdyti studijų programoje dėstysiantys dėstytojai, ypač kviestiniai, teisės kryptyje turi pakankamai mokslinės kompetencijos, tačiau jei ketinama vykdyti programa bus tarpkryptinė, būtina detalizuoti akademinio personalo kompetencijas saugumo kryptyje.

Pataisymai, atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas (pildoma tuo atveju, jeigu ekspertai teikė siūlymą programą taisyti per 10 d.)

Aprašoma, kaip programos rengėjai įgyvendino ekspertų 10 d. laikotarpio rekomendacijas, pateikiamas ekspertinis atliktų pataisymų vertinimas.

3.6. STUDIJŲ MATERIALIEJI IŠTEKLIAI

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Programos fizinių, informacinių ir finansinių išteklių, leidžiančių užtikrinti efektyvų mokymosi procesą, tinkamumo ir pakankamumo įvertinimas.*

Programos fiziniai, informaciniai ir finansiniai ištekliai:

Infrastruktūra. Programa bus vykdoma naujai renovuotuose ir tik 2018 metais pradėtose eksploatuoti buvusio Augustijonų vienuolyno patalpose Vilniaus senamiestyje, adresu Savičiaus g. 17. Bendras patalpų plotas –2713 kv.m. Iš jų 1079 kv.m. užima auditorijos.

EHU patalpose įrengta: 7 auditorijos mažų grupių darbui arba nedidelių grupių paskaitoms (talpina iki 15 studentų), iš jų 2 kompiuterinės klasės (po 15 vietų), 7 didesnės auditorijos paskaitoms (5 auditorijos talpina iki 40 studentų ir 2 auditorijos skirtos srautinėms paskaitoms). Atskiros auditorijos asmeniniam darbui, taip pat ir bibliotekoje suteikiamos erdvės individualiam studentų darbui. Taip pat auditorijos yra skiriamos ir studentų veikloms, kurie universiteto darbuotojų teigimu yra labai aktyvus, todėl dalyvauja aukštosios mokyklos gyvenime ir jo gerinime. Įrengta kokybiško auditorijos garso transliavimo įranga hibridiniams užsiėmimams.

Infrastruktūra asmenims su negalia: Universiteto erdvės taip pat užtikrina patogumą asmenims su negalia: įrengtas liftas, pirmame aukšte randasi biblioteka, atitinkamo pločio durys, specialiosios patalpos. Studentams su regos negalia yra galimybė pasinaudoti vaizdo didinimo įrenginiu. Taip pat yra įrengti specializuoti kompiuterio valdymo įrenginiai.

EHU studentai yra apgyvendinami Vilniaus universiteto, Saulėtekio slėnio, o taip pat ir Didlaukio g., bendrabučiuose. Aukštajai mokyklai yra paskirta apie 200 vietų studentų apgyvendinimui.

Universitete daug dėmesio ir finansinių resursų skiriama universiteto internetiniams ištekliams, pavyzdžiui „Moodle“ programos gerinimui, aukštosios mokyklos dėstytojų kompiuterinio raštingumo įgūdžiams lavinti ir kitam pasiruošimui, siekiant užtikrinti kokybiškas mišraus būdo studijas. Patvirtinta Rektoriaus 2018 m. liepos 17 d. įsakymu Nr.01-68 tvarka, kiekvienas dėstytojas virtualioje mokymosi aplinkoje „Moodle“ savo dėstomiems studijų dalykams privalo talpinti įvairaus skaitmeninio formato mokymosi išteklius, studento mokymosi patogumui.

Bibliotekos ištekliai: 13000 egzempliorių spausdintų ir elektroninių leidinių (knygų, serijinių leidinių, rankraščių, audio ir video medžiagos. Turimos Oxford University Press teisės knygų kolekcijos (2017 ir 2018 metai). Leidinius galima skaityti bibliotekoje, o taip pat ir yra galimybė pasiimti į namus. Duomenų bazės: Emerald Management e-Journals, Taylor&Francis, Sage Online, Jstor bei EBSCO duomenų bazių paketas bei Baltarusijos teisės aktų duomenų bazė Normativka.by. Visi elektroniniai ištekliai prieinami EHU vartotojams tiek universiteto viduje, tiek ir už jo ribų, naudojantis VPN paslauga. Susitikimo su materialijų

išteklių atstovais metu buvo gauta informacijos, kuria remiantis galima daryti išvadą, jog teisės kryptyje studijų šaltinių pakanka, tačiau programos apraše nėra nurodyta, kaip bus užtikrinamas saugumo krypties (srities) šaltinių poreikis.

Skatinama turėti savo įrenginį, todėl vertinimo metu buvo suteikta informacija dėl gero interneto ryšio, kurį galima perjungti, jeigu reikėtų pakeisti patalpą, taip yra užtikrinamas jo pasiekiamumas EHU. Prie bevielio ryšio galima prisijungti su universiteto vartotojo kodu. Taip pat yra pakankamai lizdų ir prailgintuvų, kur studentai turi galimybę įkrauti savo įrenginius. Universitete yra stacionarūs kompiuteriai su licenzinėmis programomis (grafiniam dizainui), todėl studentai dirba ir su jais.

- *Programos vykdymui reikalingų išteklių planavimo ir atnaujinimo įvertinimas.*

Rodiklio analizė, ekspertų vertinimas

Bibliotekos papildymas naujais šaltiniais yra planuojamas iš anksto, derinamas su dėstytojais ir kitais universiteto darbuotojais. Kartais sunku surasti tam tikrų spausdintų leidinių, todėl dažnai renkama elektroninė knygos ar vadovėlio variantą. Tačiau, dėstytojų teigimu, kai kuri sena literatūra yra prasmingesnė, nes naujojoje dalyko literatūroje, kuri išleista Baltarusijoje, yra pateikiama propaganda. Elektroninius leidinius rinktis ilgainiui gali tecti ir todėl, kad tokie leidiniai tinka nuotolinėms studijoms. Be to, kadangi universitetas yra įsikūręs architektūros požiūriu vertingame senamiesčio pastate, galimybės plėsti universiteto bibliotekos erdves fiziniams bibliotekos fondams saugoti yra ribotos.

Bibliotekoje yra teikiamos konsultacijos studentams (dėl informacijos paieškos, rašto darbų literatūros sąrašo parengimo), taip sudarant galimybę maksimaliai pasinaudoti esamais ištekliais. Taip pat stengiamasi tenkinti prašymus, susijusius su specialiaisiais studentų poreikiais. Be to, bibliotekoje teikiamos ir spausdinimo, skenavimo, rašto darbų įrišimo paslaugos.

Ketinama vykdyti magistrantūros programa reikalauja iš esmės papildyti bibliotekos leidinių bazę, reikalingi leidiniai, susiję ne tiek su teisės sričių, tačiau su saugumo studijomis, apie tokių leidinių, duomenų bazių įsigijimą programos apraše nėra kalbama.

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

1. Resursai, kurie yra skiriami universiteto informacinėms technologijoms ir programoms, gerina studijų kokybę ir sudaro galimybę studijuoti tiek mišriu, tiek nuotoliniu būdu.

2. Aktyvūs universiteto alumnai, skleidžiantys gerą patirtį ir pozityvų požiūrį į aukštąją mokyklą.
3. Paminėta apie specializuotus kompiuterio valdymo įrenginius asmenims su negalia, tačiau nėra išvardinta, apie kokius įrenginius kalbama.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Teisės kryptyje studijų šaltinių pakanka, tačiau programos apraše nėra nurodyta, kaip bus užtikrinamas saugumo krypties (srities) šaltinių poreikis, todėl rekomenduojama programos aprašą papildyti informacija apie saugumo srities šaltinius.
2. Studentų praktikos bazė dar yra ruošiamą, šiuo metu pateiktoje informacijoje apie praktiką turimi duomenys nėra susisteminti.
3. Bendradarbiavimas su socialiniais partneriais nėra pakankamai formalizuotas, t. y. rašytinių Universiteto susitarimų dėl bendradarbiavimo nebuvimas nesukuria teisinio tikrumo dėl praktikos ar galimo įsidarbinimo galimybių studentams socialinių partnerių organizacijose, ypač tai pasakytina apie šios magistrantūros programos studentus.
4. Neaišku, ar ketinama išplėsti šaltinių bazę leidiniais, reikalingais būtent saugumo tematikos studijoms.

Pataisymai, atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas (pildoma tuo atveju, jeigu ekspertai teikė siūlymą programą taisyti per 10 d.)

Aprašoma, kaip programos rengėjai įgyvendino ekspertų 10 d. laikotarpio rekomendacijas, pateikiamas ekspertinis atliktų pataisymų vertinimas.

3.7. STUDIJŲ KOKYBĖS VALDYMAS IR VIEŠINIMAS

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Studijų vidinio kokybės užtikrinimo sistemos veiksmingumo įvertinimas.*

Rodiklio analizė, ekspertų vertinimas

EHU vidinė studijų kokybės užtikrinimo sistema atitinka Europos aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo nuostatas ir gaires, universiteto strateginius dokumentus, savianalizės dokumentuose nurodyta, jog universitete yra Kokybės koordinatorius, kuris atsakingas už

studijų kokybės užtikrinimo proceso koordinavimą, atitikimo studijų kokybės standartams stebėseną ir užtikrinimą, studijų programų išorinio vertinimo proceso koordinavimą, studijų kokybės apklausų organizavimą ir analizavimą, tačiau susitikimo su administracija metu toks atsakingas asmuo nebuvo pristatytas.

Ketinamos vykdyti studijų programos apraše detalai apibūdinta vidinio studijų kokybės užtikrinimo sistema, kurioje pažymėtinas visaapimantis dėstytojų įsitraukimas į konkrečios studijų programos valdymą: nurodoma, jog visi svarbiausi sprendimai akademinio departamento kontekste priimami kolektyviai, pirmiausia aptariami studijų programos komitete ir bendrame departamento dėstytojų susirinkime; svarbiausi studijų programų klausimai svarstomi studijų programų komitetuose, kuriuos sudaro studijų programos dėstytojai, kuratorius, studentai bei socialiniai partneriai; programos dėstytojai dalyvauja sprendimų priėmime ne tik būdami atitinkamų programų komitetų bei departamentų nariais, bet ir įvairiuose kituose lygmenyse (dalis dėstytojų yra Senato, Senato komitetų nariai ir kt.). Tačiau susitikimo su dėstytojais metu dėstytojai itin akcentavo akademinę laisvę ir šio principo pagrindu itin didelę autonomiją kuriant dėstomų dalykų turinį, parenkant atsiskaitymo formas ir nustatant vertinimo struktūrą, formuojant literatūros sąrašą ir t.t. Susitikimo metu susidarė įspūdis, jog dėstytojai itin gynybiškai vertina išorinės kontrolės ir priežiūros galimybę, todėl kyla klausimas, kaip tai koreliuoja su aprašoma vidinio studijų kokybės užtikrinimo sistema.

- *Socialinių dalininkų (studentų ir kitų suinteresuotų šalių) įtraukimo į vidinį kokybės užtikrinimą veiksmingumo įvertinimas.*

Rodiklio analizė, ekspertų vertinimas

Programos apraše nurodoma, jog siekiant įtraukti studentus ir socialinius partnerius į kokybės užtikrinimo procesus, viena iš svarbiausių kokybės monitoringo ir įsivertinimo priemonių yra studentų apklausa, kasmetinė dėstytojų atestacija, studentų nuomonės apklausa ir jų studijų pasiekimų duomenys, dėstytojų darbo virtualioje mokymosi aplinkoje „Moodle“ vertinimas. Kaip jau minėta, nėra detaliau paaiškinama, kuo šios apklausa (studentų apklausa ir studentų nuomonės apklausa) skiriasi, kada yra naudojamos, detaliau nepaaiškintas jų taikymo mechanizmas, kas ir kokiais metodais vertina dėstytojų darbą „Moodle“ aplinkoje.

Socialinių partnerių įtraukimas aprašytas labai glaustai, tačiau susitikimo su socialiniais partneriais metu jų pateikta informacija buvo itin išsami, pastebėtas itin pozityvus socialinių

partnerių požiūris universiteto ir jo absolventų atžvilgiu, visi socialiniai partneriai išreiškė ketinimą ateityje stiprinti bendradarbiavimą, kai kuriais atvejais - jį formalizuoti.

Pažymėtina tai, jog šios ketinamos vykdyti magistrantūros studijų vienas iš esminių elementų yra dėmesys globalaus saugumo aspektui, tačiau susitikime su socialiniais partneriais šis programos aspektas nebuvo aptartas, susidarė įspūdis, jog socialiniai partneriai saugumo studijų elemento programoje nelaiko dideliu privalumu ar nieko apie šią sritį, kaip sudemąją programos dalį, nežino.

Pagrindiniai srities išskirtinumai:

1. Glaudus bendradarbiavimas su socialiniais partneriais.
2. Kadangi universitete studijuoja sąlyginai nedaug studentų, yra įmanomas gana individualizuotas požiūris į kiekvieno studento poreikius ir galimybė atsižvelgti į išsakomas pastabas dėl vidinio studijų kokybės proceso tobulinimo.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Formalizuoti bendradarbiavimo galimybes su socialiniais partneriais.
2. Nėra aiškus santykis tarp universiteto diegiamų vidinio kokybės užtikrinimo sistemos elementų ir dėstytojų akademinės laisvės suvokimo.
3. Neaiškus socialinių partnerių įsitraukimas į konkrečiai šios magistrantūros programos įgyvendinimą, vykdymą ir kokybės užtikrinimą. Socialiniai partneriai neatskleidė, kad ketinamos vykdyti programos saugumo komponentas turėtų kokios nors įtakos ar privalumų absolventų praktikai, įsidarbinimo galimybėms, kompetencijoms.

Pataisymai, atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas (pildoma tuo atveju, jeigu ekspertai teikė siūlymą programą taisyti per 10 d.)

Aprašoma, kaip programos rengėjai įgyvendino ekspertų 10 d. laikotarpio rekomendacijas, pateikiamas ekspertinis atliktų pataisymų vertinimas.

III. REKOMENDACIJOS

Rekomendacijos, į kurias aukštoji mokykla turi atsižvelgti per 10 d. d. nuo išvadų projekto gavimo dienos: (pildoma, jeigu, ekspertai teikia siūlymą programą pataisyti per 10 d.d.)

1. Programos apraše nurodoma, jog programa suteiks dvigubą specializaciją teisės ir saugumo srityse. Tokiu atveju visas ketinamos vykdyti programos aprašas turi atspindėti šį ketinimą teikti dvigubos specializacijos magistro diplomą, tačiau neaišku, kokioje dar kryptyje be teisės ketinama šią programą vykdyti. Būtina programos aprašą pataisyti, kad jis atitiktų realius programos rengėjų ketinimus.
2. Nėra aišku, kokia programa (tarpkryptinė (ir jei taip - kokių krypčių) ar tik teisės krypties) yra teikiama vertinimui, todėl nėra galimybių įvertinti, ar programos dalykai užtikrina tam tikrų kompetencijų ugdymą, taip pat nėra galimybės nustatyti, ar programos turinys, dalykų sandara užtikrina atitinkamų kompetencijų įgijimą.
3. Kokioje kryptyje programa būtų teikiama vertinimui, dalykų aprašuose atkreiptinas dėmesys į literatūros sąrašus, siūloma pateikti studentams bent privalomos literatūros sąraše kuo naujesnių literatūrą, vengti literatūros, parašytos seniau nei prieš dešimt metų, nes ypač kalbant apie tarptautinio saugumo sritį, senesnė literatūra, išskyrus retas chrestomatines išimtis, yra mažai aktuali.
4. Rekomenduojama peržiūrėti programos dalykų aprašus. Kai kurių dalykų aprašai parengti nekokybiškai, nekorektiškai ir neprofesionaliai vartojamos teisinės sąvokos, terminai, kai kurių dalykų turinys yra per siauras.

Kitos rekomendacijos:

1. Rekomenduojama plačiau atskleisti programoje dėstysiančių dėstytojų (ypač ne kvietinių) mokslinę kompetenciją saugumo tyrimų tematikoje. Programoje akcentuojamas tarptautinės teisės ir žmogaus teisių apsaugos aspektas, tačiau mažai dėmesio skiriama saugumo tematikos mokslinei analizei, neaišku, kaip šis programos komponentas siejamas su naujausiais mokslo ir technikos laimėjimais.
2. Rekomenduojama programos aprašą papildyti informacija apie saugumo srities šaltinius.
3. Rekomenduojama formalizuoti bendradarbiavimą su socialiniais partneriais. Bendradarbiavimas su socialiniais partneriais nėra pakankamai formalizuotas, t. y. rašytinių Universiteto susitarimų dėl bendradarbiavimo nebuvimas nesukuria teisinio tikrumo dėl praktikos ar galimo įsidarbinimo galimybių studentams socialinių partnerių organizacijose, ypač tai pasakytina apie šios magistrantūros programos studentus.

IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS

Europos humanitarinio universiteto (EHU) ketinama vykdyti studijų programa *Tarptautinės teisės ir saugumo studijos* vertinama teigiamai.

Eil. Nr.	Vertinimo sritis	Srities įvertinimas, balai
1	Studijų tikslai, rezultatai ir turinys	3
2	Mokslo (meno) ir studijų veiklos sąsajos	3
3	Studentų priėmimas ir parama	4
4	Studijavimas, studijų pasiekimais ir absolventų užimtumas	2
5	Dėstytojai	3
6	Studijų materialieji ištekliai	3
7	Studijų kokybės valdymas ir viešinimas	3
	Iš viso:	21

1-Nepatenkinamai (sritis netenkina minimalių reikalavimų, yra esminių trūkumų, dėl kurių krypties studijos negali būti vykdomos)

2-Patenkinamai (sritis tenkina minimalius reikalavimus, yra esminių trūkumų, kuriuos būtina pašalinti)

3-Gerai (sritis plėtojama sistemiškai, be esminių trūkumų)

4-Labai gerai (sritis vertinama labai gerai nacionaliniame kontekste ir tarptautinėje erdvėje, be jokių trūkumų)

5-Išskirtinės kokybės (sritis vertinama išskirtinai gerai nacionaliniame kontekste ir tarptautinėje erdvėje)

Ekspertų grupės vadovė:

Prof. dr. Aurelija Pūraitė

(parašas)